

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **I. S.**, zastoupený advokátem JUDr. Františkem Tůmou se sídlem Povltavská 22/150, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 2. 8. 2005, sp. zn. 46 Az 22/2005,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 12. 4. 2005, č. j. OAM-247/VL-10-JE01-2005, o neudělení azylu pro nesplnění podmínek podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), když namítá vady v řízení před správním orgánem a dále jinou vadu v řízení před krajským soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Stěžovatel se v kasační stížnosti omezuje na to, že vytýká krajskému soudu, že měl přezkoumat výrok rozhodnutí žalovaného v mezích žalobního návrhu a v rámci dokazování

zopakovat či doplnit důkazy, tyto důkazy měl potom vyhodnotit jednotlivě i v jejich souhrnu. Jeho žalobu ovšem krajský soud posoudil podle stěžovatelova názoru mechanicky a pouze administrativně a nedůsledně prověřil porušení jeho práv v předcházejícím správním řízení. Stejný administrativní přístup k jeho žádosti o azyl vytýká i žalovanému.

Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje zrušit napadený rozsudek krajského soudu a žádá, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost podané kasační stížnosti a domnívá se, že jeho rozhodnutí i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právem. Nelze podle něj akceptovat stěžovatelovo tvrzení o nedůsledném vyhodnocení důvodů jeho žádosti o udělení azylu žalovaným i krajským soudem. Zejména odůvodnění rozsudku krajského soudu svědčí podle žalovaného o tom, že se námitkami obsaženými v jeho žalobě zabýval svědomitě. Z těchto důvodů žalovaný navrhuje posuzovanou kasační stížnost zamítnout pro nedůvodnost.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z předmětného správního spisu především zjistil, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno dne 3. 2. 2005 na základě žádosti, v níž bylo jako důvod žádosti o azyl uvedeno, že stěžovatel byl v ČR poprvé v roce 1995, byl zde zatčen a odsouzen za výtržnictví, strávil 10 měsíců ve vězení a poté byl vyhoštěn do Rumunska. Tam se seznámil s jednou ženou, o níž nevěděl, že je vdaná, a měl s ní poměr. Poté, co po něm její rodina chtěla peníze na vyplacení jejího zostuzení, odjel si je v říjnu 2004 vydělat do ČR. Již v době předchozího pobytu mu však při trestním odsouzení bylo uděleno soudní vyhoštění na dobu neurčitou, a proto musel požádat o azyl, aby mohl v ČR zůstat. Totéž vyplývá i z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 7. 4. 2005. V tomto pohovoru také stěžovatel doplnil, že byl ze strany rodiny své milenky vydírán a zbit a bylo po něm požadováno asi 10 000 USD. Do ČR nechal přivést i svého syna.

Žalovaný se rozhodl stěžovateli azyl neudělit svým výše označeným rozhodnutím ze dne 12. 4. 2005, neboť neshledal důvody pro jeho udělení podle § 12 zákona o azylu. Žalovaný v tomto rozhodnutí uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení azylu je stěžovatelova snaha legalizovat si pobyt v ČR a že svou vlast opustil kvůli pracovní příležitosti a kvůli problémům se soukromými osobami. Stěžovatel tak nebyl pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod, ani u něj nebyl shledán odůvodněný strach z pronásledování z důvodů taxativně uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Stěžovatel měl problémy se soukromými osobami, které po něm chtěly vyplatit určité peněžní částky, s těmito problémy se ovšem neobrátil na policii, ani nevyužil možnosti vnitřního útěku v rámci země původu. Přitom obava, že by jej osoby, jež ho vydíraly, zlikvidovaly, pokud by se na policii obrátil, byla podle žalovaného pouze jeho subjektivní domněnkou. Stěžovatel pak podal svou žádost o azyl až po půl roce pobytu na českém území, navíc v situaci, kdy na něj stále dopadal trest vyhoštění na neurčito uložený spolu s trestem odnětí svobody za trestný čin výtržnictví Městským soudem v Praze v roce 1995. Jeho žádost o azyl tak byla podána účelově ve snaze legalizovat pobyt v ČR. Pokud ovšem chtěl stěžovatel legalizovat pobyt, měl k tomu využít nástrojů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Dále žalovaný neshledal ani podmínky umožňující udělení azylu podle § 13 a na základě údajů stěžovatelem sdělených mu neudělil ani humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Nebyla shledána ani přítomnost překážky vycestování, přičemž při posouzení následků návratu stěžovatele zpět do země původu vyšel žalovaný z informací Ministerstva zahraničních věcí ČR z roku 2002.

Proti tomuto zamítavému rozhodnutí podal stěžovatel žalobu ke Krajskému soudu v Praze. Zde vytkl žalovanému, že se jeho žádostí o azyl nezabýval odpovědně a svědomitě a nevycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a za tím účelem si neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí. Stěžovatel nedostal možnost se před vydáním rozhodnutí vyjádřit k jeho podkladům a navrhnout jejich doplnění. Navíc uvedl, že splňuje podmínky pro udělení azylu, minimálně s odkazem na § 14 zákona o azylu.

O této žalobě rozhodl krajský soud svým shora označeným rozsudkem, kterým tuto žalobu zamítl jako nedůvodnou. Krajský soud rekapituloval důvody, pro něž stěžovatel o azyl požádal, a shledal, že stěžovatel během řízení nedoložil ani netvrdil, že by byl v Rumunsku z jakéhokoliv důvodu pronásledován nebo měl z pronásledování odůvodněný strach. K neudělení humanitárního azylu krajský soud uvedl, že stěžovatelovy osobní poměry byly žalovaným objasněny dostatečně a závěr žalovaného, že stěžovateli nelze humanitární azyl udělit, není s těmito zjištěními v logickém rozporu. Ke stěžovatelově námitce, že neměl možnost vyjádřit se před vydáním správního rozhodnutí k jeho podkladům, připomněl žalovaný, že v tehdy platném znění byla již ustanovením § 9 zákona o azylu vyloučena aplikace § 33 odst. 2 tehdy účinného zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu. Stěžovatel navíc neuváděl žádné další důkazy, které by měly být provedeny. Podle jeho názoru se žalovaný předmětnou věcí zabýval svědomitě a odpovědně, dostatečně zjistil skutkový stav, vypořádal se se všemi provedenými důkazy a jeho rozhodnutí vyplývalo z takto zjištěných podkladů. Tento rozsudek napadl stěžovatel nyní posuzovanou kasační stížností.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Stěžovatel svou kasační stížností pouze poměrně nekonkrétně brojí proti tomu, jak byla jeho žaloba posouzena krajským soudem, a krajskému soudu vytýká, že se jeho žalobou zabýval pouze administrativně.

Tomuto názoru nelze přisvědčit. Krajský soud se ve svém rozsudku i podle názoru zdejšího soudu zabýval svědomitě stěžovatelovou žalobou a napadené správní rozhodnutí posoudil jak pohledem toho, zda splňovalo relevantní hmotněprávní ustanovení zákona o azylu, tak pohledem stěžovatelových výtek k průběhu správního řízení. Zde krajský soud velmi správně poukázal na ustanovení § 9 zákona o azylu, ve znění účinném do 31. 12. 2005.

Stěžovatel pak vznáší vůči krajskému soudu stejně jako předtím vůči žalovanému výtku nedostatečného dokazování, aniž by ovšem upřesnil, kterým směrem by dokazování, ať už prováděné krajským soudem, či předtím žalovaným, mělo být podle jeho názoru vedeno. Tato námitka tak trpí přílišnou obecností a zdejší soud na ni reaguje pouze připomenutím, že podle jeho setrvalé judikatury nelze takovéto námitce přisvědčit, a to ani vůči žalovanému, ani vůči krajskému soudu.

Na výtku směřující proti „administrativnímu“ postupu žalovaného v otázce dokazování totiž i v tomto případě plně dopadá právní závěr obsažený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2004, sp. zn. 1 Azs 45/2004, podle nějž platí: *„Jestliže z žádosti o udělení azylu, z protokolu o pohovoru ani z žádné jiné písemnosti nevyplývalo, že by žadatel tvrdil některý z důvodů pro udělení azylu, Ministerstvu vnitra nevznikla povinnost provádět dokazování ohledně existence některého z azylových důvodů taxativně vypočtených v § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“* Ze stěžovatelovy žádosti o azyl a z následného pohovoru před žalovaným dostatečně jasně vyplynulo, že jeho motivem je vyhnout se správnímu vyhoštění, jež na něj na území ČR dopadalo v důsledku jeho předchozí trestné činnosti na českém území, a získat peníze na vyplacení příbuzných jeho milenky. Stěžovatel tak skutečně netvrdil žádný z důvodů pro udělení azylu, a dokazování provedené v jeho věci žalovaným je proto třeba označit za dostatečné. Takovým azylově relevantním důvodem totiž nemohlo být ani vyhrožování rodiny jeho milenky, které ve své žádosti popisoval, neboť se jedná výhradně o jednání soukromých osob. Na ně dopadá právní názor obsažený např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, sp. zn. 3 Azs 22/2004: *„Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“*

Potřeba provedení dalších důkazů pak nevyplývala ani před krajským soudem, stěžovatel ve své žalobě provedení žádných dalších důkazů nenavrhoval, ani nenaznačil, co by případné další důkazy měly dokazovat za situace, kdy skutkový stav byl v jeho případě na základě správního spisu a rozhodnutí žalovaného jasný a zjevný a ani sám stěžovatel v žalobě takto zjištěný skutkový stav nezpochybnil. Jeho kasační stížnost není proto ani v této otázce důvodná.

Celkově tak na stěžovatelovu kasační stížnost plně dopadá právní názor obsažený v rozsudku zdejšího soudu ze dne 13. 4. 2004, sp. zn. 3 Azs 18/2004 (publ. pod č. 312/2004 Sb. NSS): *„Pokud stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí pouze námitky obecného charakteru, aniž upřesňuje, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí žalovaného v odůvodnění jeho rozhodnutí chybí, je takové tvrzení bez uvedení konkrétních skutečností nedůvodné. Nejvyšší správní soud vychází z premisy „necht’ si každý střeží svá práva“; proto nemůže stěžovatelka v kasační stížnosti úspěšně namítat, že správní orgán či soud v předcházejícím řízení nezjistily důsledně skutečný stav věci, pokud sama neuvádí skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí.“*

Lze proto uzavřít, že Nejvyšší správní soud v daném případě neshledal naplnění namítaných důvodů kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., neboť - jak vyplývá ze shora uvedeného - v souzené věci nebyly shledány vady řízení před správním orgánem, kdy by pro tuto důvodně vytyčanou vadu krajský soud měl napadené

rozhodnutí žalovaného zrušit; ani jiná vada řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Ze všech těchto důvodů Nejvyšší správní soud dospěl po přezkoumání kasační stížnosti k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a Ministerstvu vnitra náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. října 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu